

2008-07-15

Näringsminister Maud Olofsson
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Ang. statlig och kommunal konkurrens riktad mot företagande veterinärer.

Den direkta anledningen till denna skrivelse är att det under sommaren har kommit till vår kännedom att sex kommuner i Småland ger ekonomiska bidrag till ATG-kliniken i Tingsryd. Vi anser att det finns all anledning att tro att detta inte är begränsat till Småland.

I landet finns ett tjugotal ATG-kliniker. ATG Hästklinikerna AB ägs av HNS, Hästnäringens Nationella stiftelse, som i sin tur ägs av ATG, Aktiebolaget trav och galopp.

ATG-klinikerna klarar inte att själva få sin verksamhet att gå runt varför de årligen får många miljoner i direkta driftsbidrag från ATG. På klinikerna har man de senaste åren installerat avancerad teknisk utrustning vilken också har finansierats av ATG. För något år sedan framkom det att ATG hade planer på att investera 20-30 miljoner kr i en ny hästklinik i Skåne. Dessa planer har tills vidare skrinlagts efter protester från privata hästkliniker i Skåne och Helsingborgs djursjukhus.

ATG:s verksamhet har effektivt förhindrat etableringar av privata hästkliniker och djursjukhus runt om i landet.

ATG-klinikerna bedriver ingen jourverksamhet.

Hästsjukvård är resurskrävande och dyrt och finansieras därför till största delen via de försäkringar som de flesta hästägare låter teckna. Det finns därför goda förutsättningar för ett omfattande privat företagande inom denna bransch och det finns enligt vår mening inga som helst skäl för ett statligt eller kommunalt engagemang. ATG borde begränsa sitt engagemang till att stödja utbildning av hästveterinärer och forskning och inte till att försöka konkurrera ut privata veterinära företagare genom att driva egna kliniker. Dessa kliniker borde så fort som möjligt säljas ut till privata entreprenörer. I alla händelser måste de direkta driftsbidragen från ATG upphöra för att det skall kunna skapas en sund marknadssituation inom hästveterinärbranschen.

Vi vill också samtidigt påminna om det skadliga inflytande den statliga distriktsveterinärsorganisationen har på landets veterinära verksamhet. Veterinärutredningen som avslutades för något år sedan förordade därför en fullständig privatisering av organisationen och arbetet på en proposition om en framtida veterinärorganisation pågår på jordbruksdepartementet. Vi har inte någon som helst information om hur arbetet med detta framskrider eller vilken inriktning arbetet har men har tagit del av en artikel i

ATL torsdagen 19 juni 2008 och då blivit mycket oroade då den chefstjänsteman på Jordbruksverket som personligen var en av skaparna av distriktsveterinärsorganisationen uppger att man fått i uppdrag av jordbruksdepartementet att ta över veterinärutredningen. Av artikeln framgår att Jordbruksverkets inte kommer att förorda någon privatisering utan i stället skall försöka få till stånd ett utökat samarbete med privatpraktiserande veterinärer vad avser jourer och smittskydd.

Vi har stor erfarenhet av det samarbete som Jordbruksverket erbjuder privatpraktiserande veterinärer inom dessa områden. När det gäller jourverksamhet så erbjuder man de privatpraktiserande veterinärerna att utan ersättning bedriva dygnet- och året-runt-täckande beredskap i utbyte mot att Jordbruksverket avstår från att öppna en konkurrerande smådjurs- eller hästklinik i direkt närhet den privatpraktiserande veterinären som fått erbjudandet. Som exempel kan anges att för någon månad sedan tackade Håkan Onsjö, privatpraktiserande veterinär på södra Gotland nej till detta erbjudande varpå Jordbruksverket i julinumret av Svensk veterinärtidning utlyser två statliga tjänster som skall bemanna en ny veterinärstation i Hemse – där Onsjö driver en smådjursmottagning.

När det gäller smittskyddssamarbete så går det till på det sättet att då ett utbrott av smittsam sjukdom konstaterats så försöker man under lång tid först förmå någon statlig veterinär att åta sig uppdraget. Ibland kan det gå flera dagar och ibland veckor innan sökandet efter någon statlig veterinär ges upp varvid man då tvingas fråga om någon privat vill ha uppdraget.

Artikeln ur ATL bifogas och i denna står bl.a. att ”*Jordbruksverket tillhörde den majoritet av remissinstanser som sågade utredningen om den veterinära organisationen jäms med fotknölnarna. Huvudförslaget med en i mesta möjliga mån privatiserad modell fick kritik till och med från privatpraktiserande veterinärer*”. Detta är felaktigt. Majoriteten av remissinstanserna sågade inte utredningen. Ungefär hälften – de med nära anknytning till Jordbruksverket framförde de åsikter som Jordbruksverket planterat ut dvs. att smittskydd och beredskap skulle bli lidande. Den andra halvan t.ex. Konkurrensverket, Statskontoret, Ekonomistyrningsverket, flera länsveterinärer, m.fl. anslöt sig till en privatisering. Ingen privatpraktiserande veterinär kritiserade, enligt vår kännedom, förslaget. Enligt en av Sveriges veterinärförbund utförd enkätundersökning så vill majoriteten av de svenska veterinärerna att distriktsveterinärsorganisationen förändras och att man på något sätt skall lösa konkurrenssituationen.

Kommuner ger inte bara bidrag till ATG Hästkliniker AB utan också till den statliga distriktsveterinärsorganisationen. Vi har inga exakta upplysningar om vilka kommuner som ger bidrag eller hur stora dessa bidrag är. Vi vet däremot att Jordbruksverket utverkar bidraget på så sätt att man hotar med att dra in veterinärstationen i kommunen om de inte får bidrag till verksamheten. (Se bifogad artikel om Wilhelmina.)

Sammanfattningsvis kan sägas att det inte är enkelt att vara privatpraktiserande veterinär i Sverige. Veterinärutredningen har visat att företagsstrukturen inom veterinärbranschen inte är normal utan nästan uteslutande består av mycket små företag med en eller två anställda. Detta beror naturligtvis på den konkurrens som staten utövar. Det torde vara uppenbart att när staten pumpar in miljard efter miljard på en marknad som i stort sett endast består av några hundra små företag så kan ingen naturlig marknadssituation utvecklas. Konkurrensen gäller inte bara de statliga bidragen till den egna verksamheten utan staten konkurrerar också om personal. Staten betalar ve-

terinärer en omotiverat hög lön vilket medför att privata företag inte kan konkurrera om personal och därför inte kan expandera eller få tag i vikarier. Jordbruksverket har också hittat på författningar som gör att vissa uppdrag endast kan utföras av statliga veterinärer. Många av dessa regler saknar relevans och är uppenbart enbart till för att skapa jobb och kundkontakter åt den egna organisationen.

Vår önskan är att Näringsministern bidrar till att skapa en sund konkurrenssituation för veterinärer. En sådan kan uppstå om den statliga distriktsveterinärsorganisationen avvecklas och de statliga och kommunala bidragen till ATG-klinikerna upphör. Om detta blir fallet kommer utvecklingen av sunda företag, varav många på landsbygden, att gynnas.

Med vänliga hälsningar

Madeleine Björk et al

Kopia av artikel i ATL, nätupplagan

Torsdag 19 juni 2008

Jordbruksverket tar över veterinärfrågan

Veterinärutredningens största kritiker, Jordbruksverket, får i uppdrag att föra utredningen vidare.

Jordbruksverket tillhörde den majoritet av remissinstanser som sågade utredningen om den veterinära organisationen jäms med fotknölarna. Huvudförslaget med en i mesta möjliga mån privatiserad modell fick kritik till och med från privatpraktiserande veterinärer.

De vanligaste invändningarna mot förslaget var att smittberedskapen skulle försämrans, liksom tillgängligheten för lantbrukare i glesbefolkade delar av Sverige. De privata veterinärerna gillade inte inslaget av tvång för att garantera att veterinär jour och smittskyddsberedskap upprätthålls.

Efter att ha funderat i mer än ett år har regeringen gett Jordbruksverket i uppdrag att titta närmare på två av alternativen i utredningen; så stor privatisering som möjligt och en variant där en bibehållen distriktsveterinärorganisation kombineras med möjligheter för privata veterinärer att delta.

- Vi ska se hur man kan få in de privatpraktiserande veterinärerna mer, så att de kan få offentliga uppgifter, ingå i jouden och användas i smittskyddsarbetet, säger Leif Denneberg, chefsveterinär på Jordbruksverket.

Med tanke på att verket redan i sitt remissvar lanserade en kombinationsmodell är det föga troligt att de kommer att förorda en mer omfattande privatisering nu.

- Att vi kan utnyttja alla individer, all kompetens i ett land som vårt, det tycker vi är en bra inriktning.

I uppdraget ingår att tillsammans med Livsmedelsverket föreslå ett system där även privatpraktiserande veterinärer kan arbeta som besiktningsveterinärer. Inget av alternativen får kosta mer än vad dagens organisation gör.

Utredningen ska vara klar den första september i år.

ATL måndag 12 november 2007:

Vilhelmina veterinärstation hotad

Jordbruksverket hotar att lägga ner veterinärstationen i Vilhelmina om inte kommunen skjuter till pengar. Vilhelmina i södra Lappland kan bli utan veterinärstation. Byggnaden där den nuvarande finns är i allt för dåligt skick och Jordbruksverket vill att kommunen ska betala en ny lokal och hyran för den.

Kommunalrådet Gunnar Hörnlund har nu skrivit till regeringen och begärt att jordbruksministern ska läxa upp Jordbruksverket.

- Det kan inte vara rätt att kommunen ska subventionera statlig verksamhet, säger Gunnar Hörnlund till Västerbottens Kuriren.

På Jordbruksverket medger man att man får hyressubventioner från vissa kommuner, men att förhandlingar fortfarande pågår med Vilhelmina.

- Vilken hyra vi betalar avgörs från plats till plats, det går inte säga något generellt om vår policy, säger Jordbruksverkets generaldirektör Mats Persson till tidningen.